

Kujdesi i rekomanduar për artin vizual (pikturë dhe vizatim)

Pikturat dhe vizatimet janë krijime të brishta që kërkojnë kujdes të veçantë për të siguruar ruajtjen e tyre të vazhdueshme dhe transmetimin të brezave të ardhshëm.

10 faktorët në vlerësimin e rrezikut të degradimit të një veprë arti:

1. **FORCA FIZIKE** (shmangni presionin, p.sh. mos vendosni objekte të tjera direkt mbi veprat; shmangni rënien e objekteve, p.sh. mos vendosni objekte të rënda mbi një pikturë ose vizatim të varur në mur; shmangni dridhjet e forta, p.sh. shmangni muzikën e fortë dhe dridhëse)
2. **ZJARRI, NGROHTËSIA** (shmangni mbinxehjen, p.sh. mos vendosni veprat mbi radiatorë dhe mos mbani burime nxehtësie pranë tyre; reduktoni rrezikun e zjarrit, p.sh. sigurohuni që sistemet e fiksimit të zjarrit të jenë lehtësisht të aksesueshme)
3. **UJI** (shmangni kondensimin, p.sh. nga dritaret ose banjat; mos vendosni veprat pranë pajisjeve të kuzhinës si makinat e kafesë, etj.; shmangni rrjedhjet, p.sh. mos i vendosni pranë tubave të ujit dhe mos i vendosni pranë kondicionerëve)
4. **DËMTUESIT** (shmangni mushkonjat, brejtësit)
5. **NDOTËSIT** (shmangni pluhurin, p.sh. mos vendosni veprat pranë një dritareje të hapur; shmangni tymin, përfshirë tymin e duhanit, p.sh. mos i vendosni pranë sobës që prodhon tym ose hiri; mos pini duhan në dhomën ku ndodhen veprat ose pranë saj; mos ruani veprat në dhoma pranë parkingut; shmangni burimet e acidit, p.sh. mos i montoni veprat mbi kartona që nuk janë të papërshkueshëm nga acidet)
6. **DRITA DHE UV** (përdorni vetëm dritën e llambës, shmangni rrezatimin UV: kurrë mos ekspozoni veprat në dritën e drejtpërdrejtë të diellit, përdorni filtra UV në dritare; kurrë mos përdorni llamba fluoeshente, përdorni llamba standarde; ndryshoni ekspozimin ndaj dritës: herë pas here ndryshoni vendndodhjen e veprave në koleksion në zona të tjera, dhoma ose mure – parimi i rotacionit të koleksionit – për të parandaluar që një vepër të ekspozohet për periudha të gjata ndaj të njëjtës burim drite)
7. **TEMPERATURA** (mbani 15–20 °C: temperaturat nën ose mbi këtë interval dëmtojnë veprat; shmangni ndryshimet e mëdha të temperaturës: mos lejoni luhajtje të mëdha, p.sh. midis ditës dhe natës; ruani një temperaturë konstante)
8. **LAGËSHTIA** (mbani 40–60 % lagështi relative: kujdes, mbi 65 % lagështi mund të zhvillohen kërpudha; mbi 75 % mund të shfaqet myk)
9. **KRIMINALITETI** (reduktoni rrezikun e vjedhjes dhe vandalizmit: sigurohuni që të ketë sisteme sigurie dhe akses të rregulluar)
10. **DISOCIMI** (përdorni etiketa dhe mbani inventar: mungesa e informacionit mbi një vepër në koleksion – roli, përshkrimi, konteksti kulturor, autori, viti i krijimit, etj. – ul tërheqjen e saj dhe zvogëlon interesin për ruajtjen e saj)

Ndriçimi

Rekomandohet ndriçim indirekt dhe i ulët, duke përdorur llamba standarde, klasike ose LED jo-fluorescente, për preferencë përmes spot-eve të ngulitur ose spot-eve të tavanit.